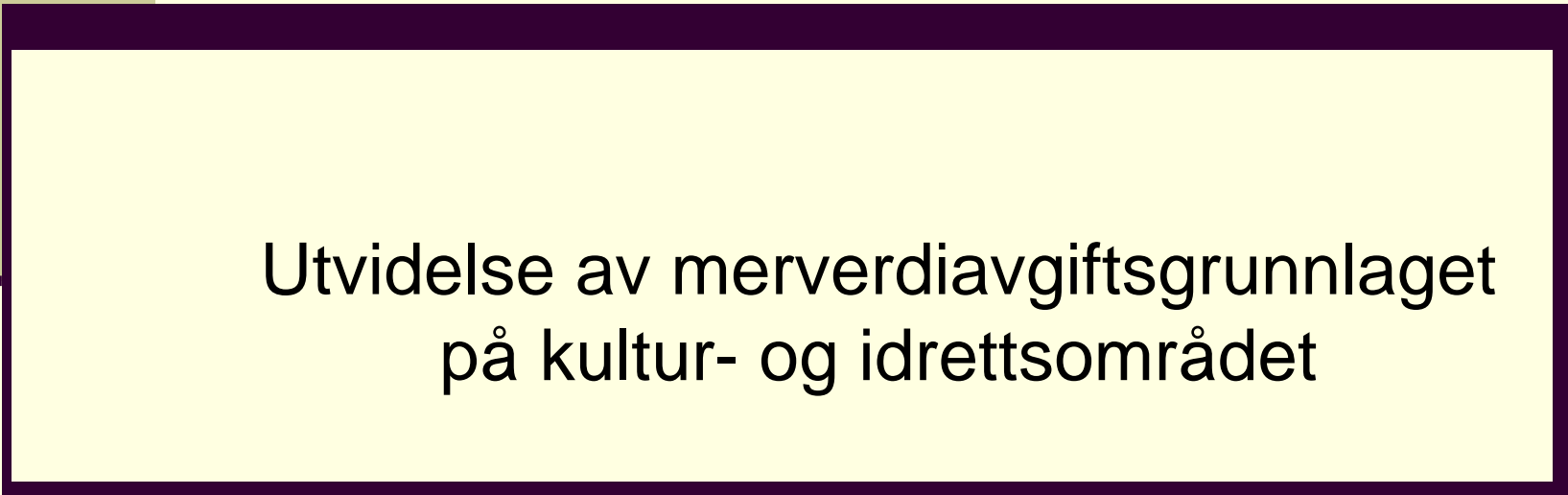

Kulturmomsutvalget

Utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget
på kultur- og idrettsområdet

Utvalgets sammensetning

- Professor Arild Hervik (utvalgsleder), Molde, Høgskolen i Molde
- Seksjonssjef Ann Lisbet Brathaug, Oslo, Statistisk sentralbyrå
- Daglig leder Birgitte Brekke, Oslo, Frivillighet Norge
- Advokat Marianne Brockmann Bugge, Oslo, Norske film- og tv-produsenters forening
- Administrasjonssjef Randi G. Hjelm-Hansen, Trondheim, Norges museumsforbund
- Direktør Turid Hundstad, Oslo, Kultur- og kirkedepartementet
- Avdelingsdirektør Tor Lande, Bærum, Finansdepartementet
- Avdelingsleder Grete Ness, Tromsø, Skatteetaten i Troms
- Spesialrådgiver Trond Okkelmo, Oslo, Norsk Teater- og Orkesterforening
- 2. visepresident i Idrettsstyret Børre Rognlien, Oslo, Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité

Utvalgets mandat

- Vurdere merverdiavgiftsregelverket på kultur- og idrettsområdet, herunder frivillig sektor
- Legge til rette for et mer oversiktelig og helhetlig regelverk som gir mindre byråkrati og reduserte administrative kostnader
- Vurdere en utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget som virkemiddel for å nå mandatets målsetninger
- Beregne økonomiske og administrative konsekvenser av utvalgets anbefalinger
- Peke på mulige måter for å dekke inn et eventuelt provenytnap som følge av anbefalingene

Hovedtrekk i dagens regelverk på området

- I Norge gjelder en generell avgiftsplikt på omsetning av varer og tjenester, dvs. at all omsetning er merverdiavgiftspliktig med mindre det finnes særskilte unntak
- På kultur og idrettsområdet gjelder særlig to unntak
 - Unntak for adgangsbilletter til kultur- og idrettsarrangementer
 - Unntak for rett til å utøve idrettsaktiviteter
- Norge har i dag et snevrere merverdiavgiftsgrunnlag enn land det er naturlig å sammenligne seg med, f.eks. land innen EU

Særlige problemer knyttet til dagens unntak

- Mange virksomheter har både avgiftpliktig og ikke-avgiftspliktig omsetning (delt virksomhet) og derfor kun delvis fradragsrett for inngående merverdiavgift
- Vanskelige avgrensninger mellom hva som er omfattet av unntakene og hva som er avgiftspliktig omsetning
- Kan virke konkurransevridene mellom aktører i samme bransje ved at noen er unntatt fra merverdiavgift mens andre ikke er det

Utvalgets alternative modeller

- Breddemodellen
 - Opphever unntaket for adgangsbilletter til kultur- og idrettsarrangementer og unntaket for rett til å utøve idrettsaktiviteter
 - Særlig om skjerming av frivillige virksomheter
- Subjektmodellen
 - Begrenser de nevnte unntakene etter hvilket subjekt som omsetter tjenestene
- Aktivitetsmodellen
 - Begrenser de nevnte unntakene etter hvilken aktivitet som utøves

Utvalget anbefaler breddemodellen

- Bredt avgiftsgrunnlag
- Betydelige forenklinger
 - Fradragsretten for delte virksomheter
 - Avgrensninger
- Lave administrative kostnader
- Robust over tid

Utvalget anbefaler en sats på 8 pst.

- Virksomheter som omsetter tjenester som blir avgiftspliktig under breddemodellen, skal legge 8 pst. utgående merverdiavgift på denne omsetningen
- Virksomhetene vil samtidig få fullt fradrag for inngående merverdiavgift knyttet til slik avgiftpliktig omsetning

Økonomiske konsekvenser av anbefalingene

- Utvalget har beregnet økonomiske konsekvenser for Staten, virksomhetene og publikum
- Tallgrunnlaget er basert på regnskapstall for 2006 og samlet inn gjennom tre separate undersøkelser:
 - Kultur som får tilskudd av KKD
 - Kultur og idrett som *ikke* får tilskudd av KKD
 - Den delen av idretten med størst omsetning
- I provenyberegningene antas det at 8 pst. merverdiavgiftsats ikke gir økte billettpriser
 - Statens provenytap motsvares av gevinst for virksomhetene
- Det er usikkerheter knyttet til anslagene

Kultur som får tilskudd fra KKD

- Anslått provenyeffekt for staten (mill. kroner):

	Utgående merverdiavgift	Inngående merverdiavgift	Totalt
Museer	10	-120	-110
Festivaler	10	-40	-30
Kunstheltet	0	-20	-20
Musikk	5	-40	-35
Scenekunst	15	-50	-35
Totalt	40	-270	-230

Kultur, idrett og trening som *ikke* får tilskudd fra KKD

- Tallene innhentet av Telemarkforskning - Bø
- Anslått endring i statens inntekter (mill. kroner):

	Utgående	Inngående	Totalt
Annen kultur	0	0	0
Dans	0	0	0
Idrett og sport	40	-160	-120
Konserter	25	-50	-25
Museer	5	-60	-55
Opplevelser	15	-20	-5
Sirkus	5	-5	0
Teater	5	-15	-10
Trening	105	-185	-80
Totalt	200	-495	-295

Den delen av idretten med størst omsetning

- Tallmateriale innhentet av Østlandsforskning
- Anslått endring i statens inntekter (mill. kroner):

	Utgående	Inngående	Totalt
Særforbund	5	-30	-25
Kretser og regioner	0	0	0
Store arrangement	5	-15	-10
Toppklubber og golf	30	-105	-75
Totalt	40	-150	-110

Økonomiske og administrative konsekvenser

- Total effekt for statens inntekter (mill. kroner):

	Utgående	Inngående	Totalt
Kultur som får tilskudd av KKD	40	-270	-230
Kultur, idrett og trening som <i>ikke</i> får tilskudd av KKD	200	-495	-295
Den delen av idretten med størst omsetning	40	-150	-110
Sum	280	-915	-635

- Statens kostnader ved å øke registreringsgrensen fra 140 000 kroner til en frivillig grense på 300 000 kroner:

5 mill. kroner

- Reduserte administrative kostnader

Mulige måter å dekke inn statens provenytnap

I samsvar med mandatet skal utvalget peke på *mulige* måter for å dekke inn statens inntektstap:

- Virksomheter som mottar direkte offentlige støtte
→ Redusere tilskuddene
- Virksomhet som mottar støtte fra Norsk Tipping
→ Redusere støtten fra Norsk Tipping
- Virksomheter som ikke mottar noen slik form for støtte
→ Ilegge virksomheter med særlig høy omsetning en sats på 25 pst.

Virksomheter som kan ilegges en sats på 25 pst.

Kultur og idrett med særlig høy omsetning:

- Opplevelsessentra, fornøylesparker mv.
→ Reduserer statens inntektstap med 30 mill. kroner
- Toppfotball, toppdivisjon i ishockey og store arrangement for profesjonelle
→ Reduserer statens inntektstap med 35 mill. kroner
- Treningssentre mv.
→ Reduserer statens inntektstap med 200 mill. kroner

Oppsummering

- Et enstemmig utvalg anbefaler breddemodellen med en sats på 8 pst. Modellen gir et provenyrtap på 640 mill. kroner
- Særmerknader:
 - Utvalgsmedlem *Hundstad* viser til at Regjeringen vil behandle spørsmålet om frivillig sektor og merverdiavgift etter at utvalgets utredning er lagt frem
 - Utvalgsmedlemmene *Brekke og Rognlien* viser til at deres prinsipale krav er null-sats for frivillig sektor, men slutter seg subsidiært til utvalgets anbefalinger. Disse medlemmene tar videre prinsipielt avstand fra utvalgets påpekning av muligheten for en satsdifferensiering innen idretten som virkemiddel for å dekke inn statens provenyrtap
 - Utvalgsmedlemmene *Lande, Brathaug og Ness* har et prinsipielt standpunkt om en enhetlig merverdiavgiftssats. Når dette ikke praktiseres i Norge er det bedre å utvide avgiftsgrunnlaget med en redusert sats på 8 pst. enn at unntaket opprettholdes